

Delings- og sirkulærøkonomi

Gruppe 8

Fremtidscamp 2016

Innholdsliste:

1. Introduksjon:	s.3
2. Delingsøkonomi:	
2.1. <i>Problemstillingen</i>	s.4
2.2. <i>Hvordan kan problemet løses</i>	s.4-5
2.3. <i>Fordeler og utfordringer med anbefalingen</i>	s.6-7
3. Sirkulær økonomi:	
3.1. <i>Problemstillingen</i>	s.8
3.2. <i>Hvordan kan problemet løses</i>	s.8-10
3.3. <i>Fordeler og utfordringer med anbefalingen</i>	s. 11
4. Resonnoment	s.12
5. Kontaktinformasjon	s.13

1. Introduksjon

Dagens samfunn står overfor et stort veiskille. Verden forandrer seg for hver dag som går. Det er vår oppgave som mennesker å gjøre det beste ut av det.

Delings- og sirkulær økonomi er en ny måte å utnytte ressurser på, enn det man er vant med i dagens næringsliv. Vi mener at dette er en del av fremtiden, derfor er det viktig at man legger til rette for å implementere det inn i samfunnet. På den måten kan man fremme innovasjon, og få glede av effektivitetsgevinstene morgendagens økonomi har potensialet til.

Fremover blir det enda viktigere enn før at det norske næringslivet kan konkurrere på en grønn måte i det globale næringslivet. Innovasjon og grønn omstilling er ord en hører mer i dag enn før. Hvordan næringslivet spiller inn på klimaet vil være enda viktigere for de kommende generasjonene enn tidligere.

I denne rapporten tar vi stilling til den dagsaktuelle problemstillingen om delingsøkonomi og sirkulær økonomi. Dagens samfunn er blitt et overflodssamfunn. Mange har for mye og mange har alt for lite. Forskjellene i verden øker, dagens handelsavtaler og økonomiske modeller legger til rette for denne økningen.

Ved en delingsøkonomi og sirkulær økonomi kan vi få mer balanse mellom de som har for mye og de som har for lite.

Med forandring vil det dukke opp utfordringer og nye hensyn å ta stilling til. Flere vil prøve å utfordre lovverket og det kan bli vanskelig å sette grenser.

For at delings- og sirkulær økonomi skal være i stand til å lykkes, må alle være åpne for det, både bedrifter og private personer. Det er en helt annen forretningsmodell som krever ny kompetanse og nye måter å jobbe på. Man må legge til rette for et samfunn og en hverdag i endring. Hvis Norge går foran med denne modellen vil vi kunne sette dagsorden og standarden i hele Europa.

2. Delingsøkonomi

2.1. Problemstillingen:

Hovedproblemet i delingsøkonomien er å strukturere det på en måte som gir verdiskapning i det norske samfunnet. Det er viktig å få en god struktur slik at den norske stat legger tilrette for å skape effektivitetsgevinster og innovasjon ut av det. I tillegg må det motvirke svart arbeid, skatteunndragelse og andre negative sider.

Delingsøkonomi er en helt ny side i næringslivet. Vi har veldig lite informasjon om hvordan det kommer til å utvikle seg i fremtiden.

Det krever omstilling av alle parter, både av myndighetene, hvordan de skal få inn inntekter og regulere dette, men også av formidlingsselskaper. Det kan også være vanskelig for forbrukeren å vite om man kan stole på at tjenesten er troverdig.

Det er store klimagevinster å hente i delingsøkonomien. Om man har en ekstra bil, kan man leie den ut eller samkjøre i større grad for å få flere inntekter. Dagligvarer, kaféer og kantiner som har for mye mat igjen mot slutten av dagen, kan selge det videre billig til studenter.

Det finnes mange løsninger så lenge man er åpen for forandring.

Utfordringen er hvordan vi skal ta i mot delingsøkonomien på en måte slik at man fremmer innovasjon og klarer å utnytte effektivitetsgevinstene som hører med, samtidig som man unngår svart arbeid, skatteunndragelse og andre negative konsekvenser?

2.2. Hvordan kan problemet løses?

For å ta i mot delingsøkonomien på en god måte som vil være attraktivt for privatpersoner og bedrifter, har vi kommet frem til en anbefaling. Modellen består av fire instanser; Bruker, utleier, formidlingsselskap og skatteetaten.

- Register og regnskap

Formidlingsselskaper må ha et register med utleierne som bruker selskapet. De må òg føre regnskap for hvor mye hver enkelt har fått utbetalt for å bli godkjent som formidlingsselskap i Norge.

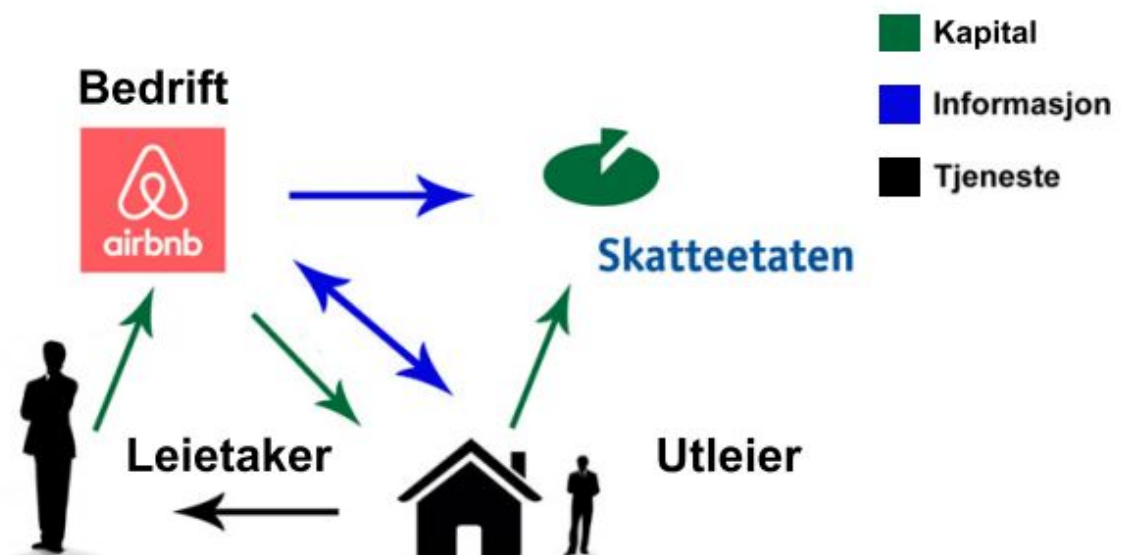
- Opplysninger sendes til skatteetaten

Dokumentasjonen skal sendes til skatteetaten slik at de får all

informasjon om hvor mye hver enkelt person har fått utbetalt gjennom de ulike formidlingselskapene. Summen personen har fått utbetalt totalt skal skattelegges etter deres regler. Oversikten blir sendt ut og man må betale innen fristen.

- Skatteregningen sendes til forbruker

Regnskapet kan bli sendt ved hver termin og skatten skal dermed også betales ved hver termin. På den måten er det lettere å ha kontroll og man får en jevn pengestrøm i stedet for å betale en gang i året.

2.3. Hvilke fordeler og utfordringer er det med anbefalingen?

Med denne anbefalingen er det både fordeler og ulemper. Vi har kommet frem til at dette vil være de største fordelene og utfordringene.

Fordeler

Små endringer for selskapene

For selskapene er det lite endring som skal til for å gjøre dette. Allerede i dag har de et register over alle utleierne sine og fører et regnskap over hvor mye de har betalt til hver enkelt.

Lite arbeid og byråkrati for utleierne

For utleierne sin del blir det lite arbeid og byråkrati. Det eneste de må gjøre er å betale skatten sin som en vanlig regning. Dette gjør det attraktivt å ta del i delingsøkomien.

Nye arbeidsplasser gjennom flere nye bedrifter

Ved å åpne for en økonomi som dette så kan det føre til at flere norske gründere velger å starte bedrifter som har god nytte i det nye næringslivet.

Mer kontroll over økonomien og svart arbeid

Det kan bli vanskeligere å jobbe svart siden de fleste delingsfirmaer annonserer ved å betale i app. I dag betaler de fleste med bankkort og apper som «vipps», «mobile pay» og «m-cash». Alle transaksjoner skjer gjennom nettbank og blir registrert. At slike betalingstjenester blir populære fører til at vi går mer mot et kontantløst samfunn. Når det meste blir gjort gjennom slike systemer, vil det bli vanskeligere å jobbe svart og jukse med tall.

Utfordringer

Utenlandske formidlingsselskaper dropper det norske markedet

Utenlandske formidlingsselskaper kan droppe det norske markedet når de må rapportere til skattemyndighetene. Å ikke få bestemme selv, men må følge de norske reglene kan være vanskelig å håndtere. De kan velge å ikke satse på det norske markedet.

Nye måter å jukse på

Selv om det blir lettere for forbrukerne så er det mange kapitalistiske selskaper som tenker profitt over miljø og det å holde seg innenfor etiske linjene. De kan prøve å jukse ved å sende inn feil tall og folk kan ta betalt i kontanter.

Utrygghet ved mange og store forandringer

Mange kan føle på utrygghet ved å ikke ha en sikker og fast plass i næringslivet. Næringslivet de siste tiårene har sørget for at du kan holde deg i samme bransje og bedrift uten særlige forandringer. I fremtiden vil det være behov for mye kunnskap i en tid som stadig er i forandring. Med forandringen må også menneskene endre måten man tenker på. Vi må arbeide for å holde tritt med teknologien og nye næringer som stadig vokser frem.

3. Sirkulær økonomi

Sirkulær økonomi er en annen økonomisk modell enn hva vi har i dag. I dagens samfunn lever vi etter en lineær økonomi, som også blir kalt "bruk og kast-økonomi".

Denne bør endres til en økonomi hvor avfall ikke lenger eksisterer. Det bør gå en sirkel fra produksjon til gjenbruk hvor man kan spare miljøet og samtidig skape flere nye arbeidsplasser.

En av grunnene til dette er at vi lever i en verden med begrenset ressurser.

Derfor bør vi gjenvinne så mye ressurser som vi har mulighet til. Evig vekst med bruk av ressurser på en klode som ikke vokser, er matematisk umulig.

3.1. Hvordan kan problemet løses?

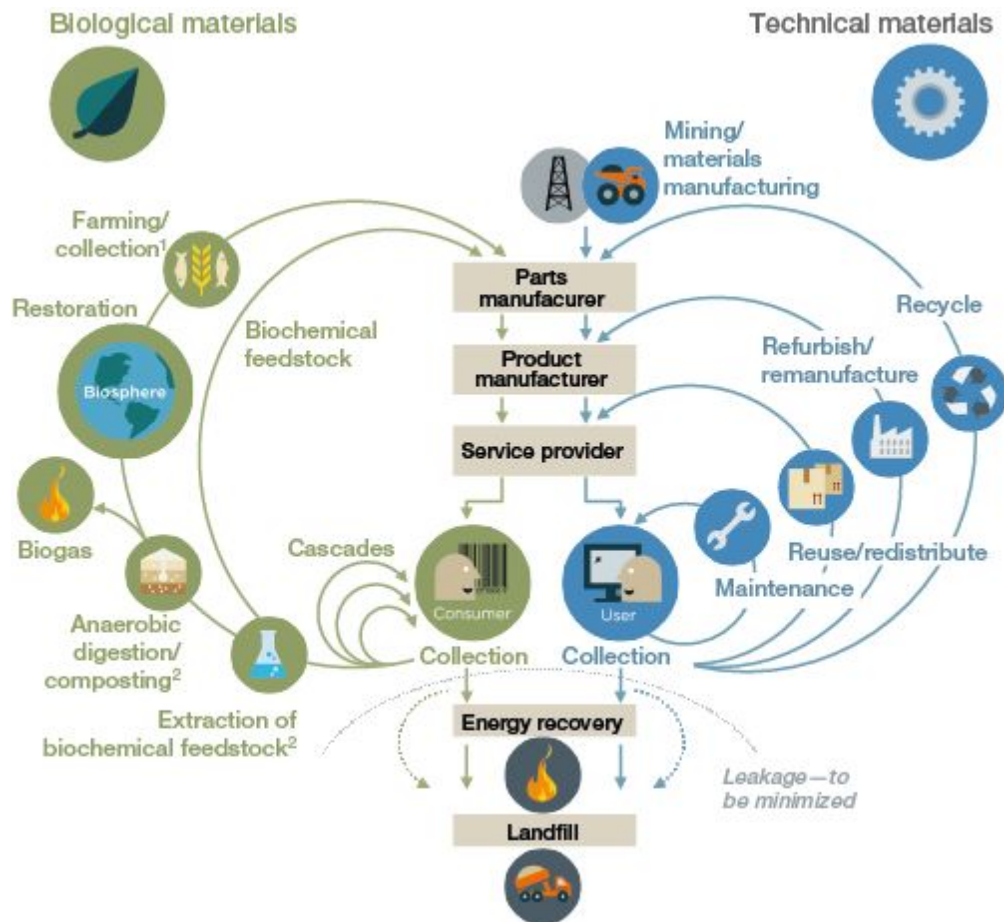
Sirkulær økonomi krever en helhetlig satsing i hele næringslivet. Det er en prosess som kommer til å kreve store investeringer, men det kommer også til å gi store gevinster i fremtidens samfunn. Utviklingen må skje som et samarbeid mellom stat og næringsliv.

Næringsliv som driver etter en sirkulær økonomi på en bra måte bør belønnes med fordeler. Våre anbefalinger er;

- Redusere og fjerne moms

Vi vil redusere og etter hvert fjerne moms på reparasjon av produkter. I dag opererer store internasjonale bedrifter med at varene vi kjøper har en kort holdbarhet og ødelegges lett. I stedet for å kjøpe en ny smarttelefon, nettbrett, datamaskin og så videre, kan vi heller få dette reparert. Bedriftene bør snu om til å heller tjene penger på å forbedre og reparere skader på produktene sine.

Dette kan føre til at mennesker som er praktisk anlagt vil starte lønnsomme bedrifter som kan reparere produkter. Færre og færre vil da kjøpe nytt, fordi det er blitt billigere å reparere.

Kilde:

http://www.ellenmacarthurfoundation.org/assets/downloads/TCE_Ellen-MacArthur-Foundation_9-D-ec-2015.pdf

- **Materialkart**

Vi vil utvikle materialkart for alle materialer som mat, elektriske innretninger, tekstiler osv. Målet må være å øke gjenvinningsgraden med mål om full resirkulering av materialressurser.

Bedriftene må derfor resirkulere produktene gjennom ulike steg før det er lov å si at det er avfall.

Avfallet må også bli kildesortert på best mulig måte. For eksempel må resirkulering av platen bli strengere. Det vil føre til at mer plast vil gjenvinnes, noe som igjen gjør at mer plast må forflyttes, som igjen kan gi flere ansatte.

Det skal lages en plan som må følges av bedriftene, fra de kjøper råvaren, til spesielle steder de må levere den bearbejdede råvaren. Slik blir det en rundgang fra start til slutt på produktene og råvarene.

Panteordninger for elektronikk skal inngå i dette. Alt som produseres må kunne gjenvinnes.

Dette skaper arbeidsplasser i den forstand at vi må utvikle bedre og mer lønnsomme metoder for å gjenvinne materialer enn det vi gjør i dag. Da spesielt materialer som det brukes mye av.

Tiltak vi kan gjøre er å stimulere til at matsvinnlastebiler henter matavfall fra butikker og restauranter som drar videre til kjøtt- og melkeproduksjon. Det som ikke kan spises kan kjøres til biogass-anlegg. Målet bør være et samfunn med minst mulig avfall.

- *Tinder for næringslivet*

Vi vil skape en "Tinder for næringslivet". Næringslivet må komme i kontakt med hverandre på en enkel måte. Derfor tenker vi en enkel app/nettside hvor bedrifter kan finne andre bedrifter som trenger ressurser som de har til overs.

Et eksempel er en matbutikk som kaster store mengder mat. De kan komme i kontakt med en grisebonde eller ett biogass-anlegg som kan bruke maten videre. Dette kan skape nye arbeidsplasser i applikasjonsutvikling og drift, samtidig at vi får håndtert et problem som er ganske betydelig i dagens samfunn.

Sirkulær økonomi vil derfor kunne klare å skape nye arbeidsplasser som vi tidligere ikke har tenkt på før. Det trengs en oppblomstring i logistikk- og servicenæringen. Mer frakt av varer på tvers av næringer og flere muligheter for reparasjon.

Vi må slutte å kreve produkter som ikke er designet for å vare, og begynne å leve mer bærekraftig. Det handler om at færre ressurser skal oppfylle samme behov vi har i dag og et økende behov i fremtiden. Ta for eksempel datamaskinen for femti år siden, og datamaskinen i dag.

3.3. Hvilke motkrefter og risikomomenter finnes?

Fordeler

Det er bærekraftig, og ødelegger ikke naturen på sikt.

Uten stadig uttømming av jordens naturressurser, vil vi kunne få vårt forbruk ned på et bærekraftig nivå, som det ikke er på i dag. Det haster at vi får en slik modell i samfunnet i dag.

Tjene penger på reparering, selge deler til hjemmerekparering.

Mindre spesialiserte bedrifter, kan ses i sammenheng med delingsøkonomi, reparasjonstjenester, sørge for at det kan gjenbrukes, Det er viktig at en omfattende samfunnendring settes i gang. Vi må få endene i kretsløpet til å møtes.

Ulemper

Bedrifter må endre sin økonomiske modell

Bedrifter tjener veldig mye penger på at vi konstant kjøper nye ting. De må endre hele sin økonomiske modell, slik at den er innenfor naturens tålegrenser. Dette kommer ikke til å bli lett og vi må gjøre det gunstig for bedriftene slik at de ikke bare føler pisk, men også at de får en gulrot i tillegg.

Dersom vi fjerner moms på reparasjon og samtidig øker moms på varer så vil det begrense handlekraften til forbrukerne. Forhåpentligvis vil de da heller velge reparasjon enn å kjøpe nytt.

4. Resonnement

Vi går inn i en ny og spennende tidsalder med mange nye problemer og muligheter. Det er viktig at samfunnet sammen finner de mest lønnsomme og bærekraftige løsningene. Å satse på forskning bør være et av hovedfokusene til myndighetene fremover.

Norge bør vise frem for en mer bærekraftig utvikling ved å bruke delings og sirkulær økonomi. På den måten blir Norge et foregangsland med mye innovativ teknologi som vi kan dele med resten av verden. Akkurat som vi var med petroleumsindustrien.

Om næringslivet, aktører og myndigheter klarer å omstille seg vil samfunnet dra stor nytte av det nye næringlivet. Det blir en spennende tid som kan gi oss nye muligheter for fremtiden.

5. Kontaktinformasjon:

Andreas Krossøy: Andreas-07@hotmail.com / 46697248

Ingvild Garmo Nilsson: ingvildgn1997@gmail.com / 98887725

Mathias Johnsen Havnå Eiet: mathias_jhe@hotmail.com / 99169503

Molly Prestholdt Gibson: molly.prestholdt@gmail.com / 95009132

Renate Davidsen Klunland: renate.d.klunland@gmail.com / 41079673

FREMTIDSCAMP₁₆
FOR SAMFUNNSENKASJERT UNGDOM